

Parlamentul
Republicii Moldova

D447-08 nr. *36*
06 februarie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul Legii pentru completarea Regulamentului Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996

(nr. 3 din 15.01.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nr. 3 din 15 ianuarie 2020 în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1998 și prevederilor Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017 și expune următoarele:

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului. În conformitate cu obiectul de reglementare, proiectul respectiv se înscrie în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova.
2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în scopul de a spori gradul de transparență al Parlamentului prin publicarea întrebărilor și interpelărilor scrise și a răspunsurilor aferente, precum și a luărilor de cuvânt, declarațiilor deputaților și amendamentelor pe site-ul Parlamentului.
3. Proiectul de lege propune completarea art. 141 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului cu o normă nouă care va cuprinde obligativitatea plasării pe pagina web a Parlamentului în secțiunea dedicată deputaților a informației privind activitatea deputatului.
4. De altfel, conform art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ urmează a se anexa rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului.
5. Cu titlu de informare expunem că: la momentul actual, pagina web a Parlamentului permite plasarea amendamentelor înregistrate de către deputați în rubrica ***procesul legislativ/proiecte de acte legislative***.

Amendamentele se regăsesc la proiectele de legi la care se referă și deseori sunt atașate în subrubrica *comisii sesizate în fond/raport*.¹

Cu referință la interpelările și întrebările deputaților adresate în plenul Parlamentului relatăm de asemenea despre existența rubricii *Control Parlamentar* ² care este prevăzută pentru publicarea acestora pe pagina web.

Despre secțiunea dedicată deputatului, relatăm că pagina web a Parlamentului la momentul de față redă informații generale despre deputat (nume prenume, fracțiune, apartenență comisie) și informații privind activitatea lui parlamentară (proiecte de legi inițiate, activitate diplomatie parlamentară)³.

6. Cît privește la declarațiile deputaților în plen și luările de cuvânt ale deputaților, relatăm că potrivit art. 17 alin.(2) lit.h) al Legii nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, acesta este în drept să participe la dezbateri, să facă interpelări, să adreseze întrebări raportorilor și președintelui ședinței, să ceară răspunsuri, iar conform alin.(3) și (4) *Deputatul care nu a luat cuvîntul în dezbateri este în drept să transmită președintelui ședinței textul cuvîntării, propunerile și observațiile sale asupra problemei examinate la ședința Parlamentului. Textul cuvîntării deputatului se anexează la stenograma ședinței și, la solicitarea lui, se publică în organul de presă al Parlamentului. Fiind în drept să ia cunoștință de textele stenogramelor ședințelor Parlamentului (care de asemenea sunt publicate pe pagina web⁴) înainte de a fi publicate, să primească textele cuvîntărilor sale care nu urmează a fi publicate.*

7. Avînd în vedere complexitatea activității parlamentare, mai ales în partea ce ține de *procesul legislativ*, reținem că pagina web actuală este supra încărcată. În acest sens, în cadrul Secretariatului Parlamentului la momentul actual se testează funcționalitatea unui sistem informațional (*Sistemul informational e-Parlament*), care este alcătuit din trei componente principale, unul dintre care este modernizarea paginii web.

Astfel, consolidarea capacităților Parlamentului pentru transparența activității instituției va eficientiza menținerea bunelor practici în comunicarea cu cetățenii și accesul la informație.

1

[http://www.parlament.md/%d0%97%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b4%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%8b%d0%b9%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%86%d0%b5%d1%81%d1%81/Proiecte deactele legislative/tabid/61/LegislativId/4804/language/ro-RO/Default.aspx](http://www.parlament.md/%d0%97%d0%b0%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b4%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%8b%d0%b9%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%86%d0%b5%d1%81%d1%81/Proiecte%20de%20legislatie/tabid/61/LegislativId/4804/language/ro-RO/Default.aspx)

2

<http://www.parlament.md/Controlparlamentar/%C3%8Entreb%C4%83riinterpel%C4%83ri/tabid/65/language/ro-RO/Default.aspx>

³ <http://www.parlament.md/StructuraParlamentului/Deputies/tabid/87/Id/804/language/ro-RO/Default.aspx>

4

<http://www.parlament.md/SesiuniParlamentare/%c5%9eedin%c5%a3eplenare/tabid/128/SittingId/3657/language/ro-RO/Default.aspx>

8. Totodată, cît privește conceptul promovării proiectului relatăm următoarele:

- complexitatea activității parlamentare nu permite la moment afișarea în permanență pe prima pagină (a paginii web) informații despre toate activitățile în care sunt implicați deputații.
- pagina web este structurată în măsură posibilității în așa modalitate - cît să cuprindă toate dimensiunile necesare prestabilite de Hotărîrea Guvernului nr. 188/2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet.
- în conformitate cu Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, deputații sunt în serviciul poporului, și sunt datori să fie demni de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la întărirea disciplinei de stat, la îndeplinirea obligațiilor civice, la asigurarea drepturilor omului și la respectarea legislației, iar modul de exercitare a drepturilor sale sunt stabilite de legea vizată și de Regulamentul Parlamentului.
- avînd în vedere impactul actual al rețelelor de socializare asupra societății, și ținînt cont de faptul că de multe ori acestea depășesc ca audiență portalurile web oficiale ale instituțiilor publice, expunem că deputatul poate face uz de calitatea atribuită de lege prin promovarea activităților pe rețelele de socializare cu informarea cetățenilor despre modalitatea accesării acestora pe pagina web oficială a Parlamentului.

II. Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional:

9. Referitor la titlul proiectului de lege, reținem că în conformitate cu rigorile Legii nr. 100/2017 și anume art. 62, operațiunea de *modificare* ca procedeu tehnic aplicabil actului normativ cuprinde atît excluderea cît și completarea textului actului normativ. Prin urmare, cuvîntul "*completarea*" urmează a se substitui cu cuvîntul "*modificarea*".

10. Considerăm oportun de a înlocui cuvîntul "*sintagma*" din conținutul Articolului unic, cu cuvîntul "*textul*", la cazul gramatical respectiv.

11. De asemenea cu scop de rigoare juridică, și pentru o comprehensiune mai sporită recomandăm concretizarea locului unde va fi inclusă completarea la începutul sau la finele alineatului (de exemplu: "*se completează în final cu textul*").

12. Cu titlu de informare comunicăm, că la data 22.07.2019 în Parlament a fost înregistrată inițiativa unui grup de deputați nr. 142 care privește completarea Regulamentului Parlamentului cu un capitol nou care urmează să reglementeze cooperarea cu societatea civilă, inclusiv principiile, obiectivele și formele cooperării. Astfel, conform art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, este prevăzut, că dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea mai multor articole din același act normativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect. Adicional expunem că:

la data 22.11.2018 Parlamentul a aprobat în primă lectură proiectul Codului regulilor și procedurilor parlamentare nr. 374 din 02.11.2018.

Alte obiecții de ordin tehnico-juridic nu sunt, iar asupra oportunității adoptării proiectului de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară.

Șef Direcție generală juridică

Ion CREANGĂ

Ex.: E. Dolință
Tel.820-554